

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Clericvs Romanus Contra Nimium Rigorem Munitus Duplici Libro

Quorum Uno Veteris Ecclesiae Severitatem, Altero Præsentis Ecclesiae
Benignitatem

[Veteris Ecclesiae Severitatem]

Francolini, Baldassare

Monachii, 1707

VD18 14592622-001

Calumnia VII. Publica, pro delictis etiam occultis pœnitentia subeunda fuit
ex veteris Ecclesiae disciplinâ. Disp. VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41172

& occulta, publicam poenitentiam, vel inde sequeretur, revelari crimen occultum, vel non sequeretur. Hujus enim damni nullam rationem habuit Antiquitas.

D. D. Et hæc est altera calumnia, qua Veteris Ecclesiæ disciplinam infamatis. Sit igitur.

CALUMNIA VII.

Publica pro delictis etiam occultis poenitentia subeunda ex veteris Ecclesiæ disciplinâ.

DISPUTATIO VII.

Doct. Iraris, id etiam à nobis inter calumnias recenseri?

Doct. Miror certè, haberi I.
Rig. loco calumniæ veritatem adeo exploratam, ut nul-

lus unquam ausus fuerit eam vocare in controversiam. Licet enim aliquot hujusmodi antiquitatum Scriptores publicam occultorum scelerum, confessionem à veteri Ecclesiâ præceptam fuisse, non ausi fuerint asserere, saltem clarè, & rotunde, hinc tibi aliter sentienti non ad modum repugnaui; omnes tamen clarissimè, ac di-

ac disertissimè asserunt, tanquam certum, & dubitatum, ab eâ impositam fuisse publicam cultorum criminum Pœnitentiam. Loquor autem de Ecclesiâ priorum sex, aut septem seculorum. Præter illos, quos initio præterita concertationis produxi, scilicet Tapperum, Linnæum, aliosque non ita recentes, adeo certum esse putat Gabriel Albaspinaeus, Aurelianensis Episc. in fine Observationis 5. lib. 2. ut oppositum putet omnino improbabile. *Nec probabile quis posset (inquit) propter unius fornicationis crimen, sive publicum, sive privatum, aliquid fuisse, quàm publicam indictam pœnitentiam.* Fusè idem probat Caspar Ivenin in Commentariis histor. dogmat. de Sacram. tom. 2. dissert. quæst. 6. cap. 7. art. 1. Fusissimè autem Martinus de Pœnit. lib. 5. cap. 8. usque ad cap. 15.

2. Sed horum auctoritas fortassè non latè movet: illi certè permovere te debent, qui tanquam prima Cæli Ecclesiastici luminaria veneraris, nempe Petavius, Card. Bellarminus, Suarius, idem prorsus, quod Auctores laudati asserentes. Primus enim, nempe Petavius in Animadversionibus ad S. Epiphanium hæresim 59. pag. 248. sic habet. *Quod arcanis sceleribus publica inflicta Pœnitentia sit, fidem faciunt antiquissimi Canones.* Card. autem Bellarminus lib. 3. de Pœnit. cap. 14. spurans de facto Nectarii negat quidem

fuisse Pœnitentes publicam facere confessionem,
 publicam autem pœnitentiam, & privatam eis
 promiscuè impositam pro culpis secretò expo-
 sitis affirmat per hæc verba. *Consueverunt qui-
 dem aliqui juxta consilium Sacerdotis, cui pec-
 cata omnia confessi fuerant, aliqua graviora, &
 publica publicè confiteri, tamen ad id non tene-
 bantur, sed satis erat peccata omnia privatim
 confiteri, & pœnitentiam privatam, vel publicam
 juxta Sacerdotis imperium agere.* Suarius de-
 mum tom. 4. in 3. part. disp. 49. sect. 2. n. 4. lo-
 quens de pœnitentiis canonis sic docet. *Ea pœni-
 tentia non solum imponebantur pro delictis pu-
 blicis, & scandalosis, pro quibus imponi solent ex-
 teriores, & publicæ pœnæ, sed etiam pro occultis
 criminibus: imò non solum pro externis, sed e-
 tiam pro merè internis, quæ solâ cogitatione, &
 affectione committuntur, quæ omnia constant ex
 antiquis Canonibus, quæ leguntur apud Burchar-
 dum lib. 19. sui decreti, & apud Basilium, Grego-
 rium Nyssenum, & alios, qui hos Canones pœni-
 tentiales collegerunt. Tantumne scelus admit-
 tes, ut Suarium deseras?*

D. D. Suarium certè cum reliquis desererem, 3.
 si certa ratio id facere suaderet; non enim nos, ut
 vos facere contuevistis, ita sequimur Doctorem
 aliquem, ut ipsum Conciliis, aut Pontificiis de-
 finitionibus præferamus. Hic autem, Doctores
 quos attulisti, deserere non est opus; sic enim

temperabo sententiam meam, ut vera ipsa
 nec falsa sint ea, quæ Scriptores docent, quæ
 paulo ante laudasti, quam vis dicantur agere
 pœnitentiis interni fori, non verò externi, quæ
 negare facillè possem. Imò ut hos Doctores
 quar, cogor dicere, nunquam ab Ecclesiâ univ-
 ersâ, vel Romanâ, id onus faciendi pro delictis
 cultis publicam pœnitentiam, fuisse Pœnitentia-
 bus impositum. Est enim communis Theologorum,
 adeoque ipsius Cardinalis Bellarmini, & Suarii
 sententia, non posse pro latentibus culis
 imponi pœnitentias manifestas, & quidem Card.
 Bellarm. lib. 1. de Pœnit. cap. 21. *Publica pœnitentia*
inquit, ad pœnitentiam publicam, occulta ad pœnitentiam
privatam pertinent. Neque enim licet peccatum occultum
publicum publicare, aut etiam pro occulto pœnitentiam
ita publicam imponere, ut ex eâ peccatum ipsum
detegatur. Suarius verò eo tom. 4. in
 par. disp. 38. sect. 6. num. 3. *Communis opinio*
est, propter peccata occulta, non debere imponi
*pœnitentias publicas; quia sunt impropor-
 tionata, & contra bonam famam Pœnitentis.*

D. R. Ergo Cardinalis Bellarminus, & Suarius
 docent, non posse licitè fieri, quod tibi
 ipsi docent factum ab Ecclesiâ fuisse, adeoque
 jam docent, Ecclesiam errasse?

D. D. Minimè verò. Docent quidem, ut au-
 disti, id fieri non debere, nec posse licitè fieri
 factum verò id ipsum ab Ecclesiâ fuisse nunquam
 docent

docent. Et quidem Cardinalis Bellarminus
 verbis, quæ produxisti, docet, *satis fuisse agere*
penitentiam vel privatam, vel publicam jux-
ta Sacerdotis imperium, nempe privatam pro
 culpis occultis, publicam pro publicis, si pu-
 blicam fieri Sacerdos iussisset, non autem docet,
 imponi consuevisse publicam pro occultis, aut
 id fuisse arbitrarium Sacerdoti: Suarius verò
 non negat, pœnitentias canonicas, etiam pro
 internis, & occultis *fuisse taxatas*, non tamen
 omnes pro delictis occultis taxatas fuisse do-
 cet. Cum ergo, ex pœnitentijs canonicis ali-
 quæ occultæ sint, aliquæ publicæ, non sequi-
 tur, quòd publicæ fuerint taxatæ pro delictis
 occultis. Hinc idem num. 5. docet fuisse, has
 pœnitentias canonicas taxatas non solum *pro*
gravioribus, sed interdum etiam pro levioribus
delictis, pro quibus certè non imponebantur
 publicæ pœnitentiæ. Igitur aliquæ ex pœni-
 tentijs Canonicis, imò pleræque non erant pu-
 blicæ, ut jejunia, preces, abstinentia à quibus-
 dam voluptatibus, peregrinationes solitæ fieri
 etiam pietatis ergo &c. Et hæc imponeban-
 tur pro delictis occultis. Adde quod *imponere,*
taxare pœnitentiam non est idem, præser-
 tim in ejus sententia, ac absolutè obligare Pœ-
 nitentem ad illam subeundam; docet enim
 disp. 38. sect. 3. num. 2. cum S. Tho. posse
 Confessarium imponere vel totam, vel saltem

15. 11
 20

partem pœnitentiæ per modum consilii, & conditionatè hoc modo: *Si id feceris, sit loco pœnitentiæ Sacramentalis*. Rursus potest Confessor ex eodem, eam imponere per modum præcepti non cogendo tamen ineluctabiliter Pœnitentem ad eam acceptandam; quomodo solent communiter Confessarii imponere pœnitentiam unde si pœnitens ex iusta causa aliam imponere sibi perat, vel ostendat ingentem difficultatem in ea acceptanda, aliam imponunt: hoc autem modo fuisse antiquitus impositas aliquando pro culpis etiam occultis publicas pœnitentias, non repugno: jam enim voluntariæ erant, nec debiles per eas à confessione sacramentali removebantur, nec per eas Confessor, sed ipse Pœnitens sponte revelabat peccatum suum. Quod ergo assero, illud solùm est, non potuisse se ad hoc cogi Pœnitentem, & hanc esse communem Theologorum sententiam, ut refert Castropalaus part. 4. de Sacram. Pœnit. tract. 23. disp. unica punct. 21. §. 2. num. 5. ubi sic **OMNES CONVENIUNT injustissimè COGERE Pœnitentem ad pœnitentiam publicam.** Atque ita intelligendi sunt Doctores, dum asserunt non posse Confessarium publicam pro occulto delicto pœnitentiam imponere, nempe ita, ut cogat eum acceptare huiusmodi pœnitentiam cogit autem, dum renuenti absolutionem negat. Hinc Gulielmus, Summæ Sancti Romani

mundi glossator, ipsi Raymundo ætate suppar.
ad §. 6. titul de pœnit. & remiss. dicit, quod
aliqui potest cogi per excommunicationem ad
suscipiendam solemnem pœnitentiam, si spon-
te non velit subire, dum crimen sit magnum,
& publicum, & moveat scandalum, & quod pro
occulto crimine imponi potest, si pœnitens volue-
rit, aliàs non. 7. Notari autem debent illa ver-
ba si Pœnitens, quibus significat se loqui, ut
nos loquimur, de foro interno, quod est fo-
rum Pœnitentis, nam si sermo sit de foro ex-
terno, quod non respicit Pœnitentem, sed de-
linquentem, quodque persæpe respiciunt Ca-
nones Pœnitentiales, est indubitatum, posse
in hoc foro publicâ pœnâ puniri etiam occul-
tum delictum, & probatur à Suar. disp. 3. de
censur. sect. 2. num. 16. & disp. 31. sect. 1.
num. 67. aliisque apud Morin. lib. 5. cap. 26.

His facilè respondetur Albaspinæo, aliis. 8.
que tuæ sententiæ defensoribus. In locis enim
Parrum, & Conciliorum, quæ allegantur ab
ipsis, aut non agitur de Pœnitentijs Sacramen-
talibus, sed extra sacramentalibus (Ecclesiam
verò posse in foro externo publicè punire et-
iam occulta delicta, non est dubium, ut mo-
dò dicebamus, non inde tamen sequi, quòd pos-
sit idipsum facere in foro interno patet, osten-
deturque ampliùs calumnia 12.) aut agitur
quidem de Pœnitentijs Sacramentalibus, iisque
publi.

publicis, sed quæ liberè acceptabantur, et pro delictis occultis imponebantur.

9. *D. R.* Igitur tibi convenit cum Morino qui vult quidem Pœnitentes fuisse olim publicam cœ pœnitentiâ castigatos, ad eam tamen eos potuisse negat, cum delictum erat occultum, siquidem lib. 5. cap. 11. num. 13. loquitur de Zonara, & Balsamone, veterum Canonum pœnitentialium commentatoribus, ac dicit eos nunquam distinxisse inter peccatum occultum, & publicum, ita subdit. *Nec re interest, aut illi interesse unquam dicunt, si crimen occultum sit, an publicum; nisi quod occulto crimine reus cogi non potest, sed voluntati permittendus, ut volunt Canon.*

10. *D. D.* Adhuc est magnum inter Morinum diffidium, dum enim Morinus dicit neminem potuisse pro occulto delicto ad publicam pœnitentiam cogi, id solum significat non potuisse cogi per Ecclesiasticas pœnas excommunicationis, aliarumque similium. Contrarium vult, potuisse pœnitentem cogi pro peccato occulto, ita ut renuenti potuerit solutio denegari. Id constat ex iis, quæ antea ac docet in pluribus locis illius libri 5. & clarissimè cap. 17. num. 7. ubi sic. *Cum peccatum erat publicum, ad pœnitentiam publicam cogendam, Peccatores excommunicatione, & aliis modis Ecclesia expulsionis cogebantur.* At contra

peccatum erat occultum, Pœnitentia publica æ-
 thio erat spontanea, hoc est, ad eam cogi non
 poterant ulla excommunicatione, aut Sacra-
 mentorum publica denegatione. Peccatori e-
 gisdem hujusmodi secreto confitenti, nisi pœni-
 tentiam Cœnonicam agere vellet, RECONCI-
 LIATIONEM SECRETO DENEGABAT SA-
 CERDOS; sed quod ultra in eum ageret, ni-
 bil habebat. Id ego nego, & pernego, nempe
 fuisse sic impositam pro delictis occultis pœni-
 tentiam, ut reluctanti reconciliatio negaretur. II.

Id autem probo sic primò, quia Sacerdos
 id faciens, facit contra sigillum Confessionis,
 ut ex Suario de Pœnitentia disp. 21. sect. 2,
 num. 6. facit ille, qui obligat Pœnitentem ad
 publicam occulti peccati confessionem, & con-
 stabit magis ex ultima calumnia. Probo 2.
 quia, vel resignet, vel non resignet Sacrum Si-
 gillum Sacerdos id faciens; certè imponit o-
 nus gravissimum, quod reddit valdè odiosum
 Sacramentum, & Fideles ab eo removet, quod
 est contra institutionem hujus Sacramenti, ut
 contra ipsam, & ex eadem ratione est frange-
 re Sacrum Sigillum. Probo 3. Comuni
 Theologorum suffragio, ut dictum est. Probo
 4. quia per hanc sententiam sic temperatam,
 concilianur omnia loca Patrum, & Veterum
 Scriptorum, quæ contraria videntur, nempe
 eorum, qui docent, impositam fuisse pro oc-
 cultis

15. 11
 2. 0

culis delictis publicam Pœnitentiam, & eorum, qui id negant. Siquidem imposita non reuuentibus, non imposita reuuentibus.

Patres, qui docent, aut innuunt pro delictis publicis imponi consueuisse publicam pœnitentiam, afferuntur à Sirmondo in historia publicæ pœnit. & nos infra aliquos afferimus.

D. R. Sed Morinus assert in contrarium longè plures, quorum loca per isthoc tuæ tentiæ temperamentum non explicantur facta.

12. Et primò, ex omnibus Patribus habetur, consueuisse veterem Ecclesiam, cogere ad publicam pœnitentiam homicidas, & adulteros, atque sic plectebantur soli occulti homicidæ, adulteri, nam publici puniebantur capitali supplicio à civili magistratu, ergo.

13. 2. Clerici ob quædam crimina etiam occulta cogebantur abdicare se munere suo.

14. 3. Antiqui Canones iubent quidem magis puniri sponte confessum, quàm convictum, nempe pœna breviori, non autem diversa, nunquam distinguunt delictum publicum à non publico, ut fieri cœptum est seculo sexto, & septimo, ergo ante hoc tempus eadem pœna puniebatur utrumque, & quidem in foro sacramentali. Absurdum enim est dicere, veterem Ecclesiam respexisse solam disciplinam externam, quam solam respicit forum extrac sacramentale.

4. Mul.

4. Multa sunt loca Patrum, veterumque **15.**
 Scriptorum, ex quibus habetur, in Veteri Ec-
 clesia fieri consuevisse pœnitentiam publicam
 quibuslibet peccatis gravibus, ergo etiam pro
 occultis. Non est autem probabile, quod
 Pœnitentes sponte susceperint onus tam grave,
 ipsum ergo subire cogebantur, ut ex iisdem
 Patribus colligitur, quorum loca affert præ-
 fatum Juveninus.

D. D. Quæ affert is Author, expendentur
 concertatione sequenti. Nunc respondendum
 est argumentis, quæ attulisti ex Morino.

Ad primum nego, coactos fuisse subire **16.**
 publicam pœnitentiam occultos homicidas, &
 adulteros. Et quidem si publica homicidia, &
 adulteria fuerunt, ut inquis, pœnâ capitis ab
 Regibus ipsis, & Imperatoribus vindicata, jam
 Sacerdos prædicta crimina per pœnitentiam
 publicam manifestans, aut indicans, gravissi-
 ma pœnæ causa Pœnitentibus fuisset, aut saltem
 eos in gravissimum discrimen conjecisset, quod
 sanè à Christiana, ne dum Ecclesiastica benigni-
 tate prorsus abhorret. Igitur sciendum est,
 quod quamvis civilibus legibus pœna gravissi-
 ma fuisset hujusmodi delictis statuta, adhuc
 tamen plerumque ea non infligebatur, ut mo-
 do non infligitur, vel reo fugiente, vel pe-
 cunia supplicium redimente, vel interceden-
 tibus clarissimis viris, & præsertim Episco-
 pis,

pis, qui sapissime id officij præstabant, refert Macedonius Africæ Præles ad Augustinum scribens, & confirmat idem Augustinus ipsi rescribens epist. 54. ex qua am habemus, non omnes hujusmodi reos, piscoporum precibus, à morte liberatos, publicam pœnitentiam fuisse compulsos, sed solos, quorum crimina publica erant. *Quædam* (inquit S. Doctor) *quorum crimina manifesta sunt à vestra severitate liberatos, à pietate tamen removemus Altaris, ut pœnitendo placare possint, quem peccando contempserunt.* Quod ipsum colligitur ex Ambrosio, qui 1. de pœnit. cap. 16. monet, non esse deneganda Sacramenta ei, *qui occulta crimina habet, propter Christum tamen studiosè pœnitentia egerit*, id est, qui publicam pœnitentiam confiteri, quamvis esset occultus peccator, ad eam non teneretur eam subire; igitur solus publicus peccator ad eam cogebatur.

17. Ad 2. Respondeo, eam Clerici depositionem, vel suspensionem non fuisse pœnitentiam de qua modò agimus, nempe impositam confessione Sacramentali, sed pœnam impositam in foro externo.

18. Ad 3. Ea Canonum antiquiorum monitum tam frequens, ut convictis major pœna imponatur, quam sponte confitentibus, factis ostendit, eos Canones non respexisse specialiter

rum internum, in quo nemo denuntiatur ab alio, nemo vincitur, sed ipsum præcisè peccatum spectasse. Cum autem non respicerent specialiter forum internum, sed potius externum, non erat necesse, ut distinguerent inter peccatum occultum, & publicum, cum forum externum, utrumque peccatum poenâ publica puniat, ut non semel dictum est, & dicitur. Nec inde sequitur Ecclesiam antiquiorem nullam statuissse regulam pro foro interno: nam ea poenæ taxatio dirigebat etiam forum internum, quatenus ex ea dignoscebat Confessarius, quæ crimina majori poenâ digna essent, quæ minori.

Cæterum quamvis concedam, eos Canones **19.** respexisse forum internum, argumentum non urget. Nam, ut non distinguunt inter peccatum publicum, & occultum, ita non distinguunt inter peccatum viri, & foeminae; non inde tamen sequitur, easdem poenitentias fuisse utrique impositas, & foeminas quoque fuisse exilio, vel peregrinatione mulctatas, quæ poena erat per Canones parricidis statuta. Ut igitur in hoc, aliisque similibus casibus, quamvis non distinguerent Canones, distinguebat Confessarius, ita in casu nostro.

D. R. At cur Canones coeperunt postea distinguere, nempè post sæculum sextum. Sic enim distinxit Beda cap. 7. de remedijs peccatorum,

K

torum,

E. II

2. 0

torum, & postea Ecbertus Eboracensis Archiepi. in suo Pœnitentiali cap. 1. Alcuini & in libris capitul. Caroli Magni, & Ludovici Pij, ubi cap. 52. lib. 5. sic. *Si occultè sponte confessus fuerit, occultè fiat; & si publicè, & manifestè convictus, aut confessus fuerit publicè, ac manifestè fiat, nempe pœnitentia.* Id ipsum monent multa Concilia Remense can. 31. *Ut discretio servanda sit inter Pœnitentes, qui publicè, & qui abscondite pœnitere debeant.* Idem iisdemque verbis dicitur in Moguntino, celebrato an. 847. Distinctiùs in Londinensi sub annum 1200. *Pœnitentia talis injungatur uxori, unde non datur marito suo suspecta de aliquo occulto, & enormi peccato.* Demum in Senonensi an. 1269, redarguuntur aliqui, quòd publicam pœnitentiam omnibus promiscuè imponebant. *Idem etiam exempti, & alii quamplures religiosi pro cunctis peccatis cunctas pœnas statutas infligendas, ex quo interdum evenit, ut tales pœna delinquentibus infliguntur, contra peccata, qua occulta fuerant, veniunt in contumeliam aliorum.* Quibus præmissis, statuitur ne id amplius fiat. Igitur fiebat antea publicè & impunè.

21. *D. D.* Fiebat utique, nec id negamus, malè fiebat; & ideò fiebat ab aliquibus tantum, nec approbante, aut conveniente Eccl.

sia universâ, vel Romana. Addo id factum
 sapè, non ita tamen, ut cogentur Pœnitentes
 occulti pœnitentiam publicam subire, sed ita
 ut ea imponeretur fortasse solis non reuenti-
 bus. Quia verò experientia compertum est,
 ex hoc ipso multa mala oriri, cum præsertim
 cepit esse frequentior usus auricularis confes-
 sionis, idèd cautum inde sæpissime fuit, ne id
 amplius fieret. Quandoquidem verò tam mul-
 ta loca attulisti, in quibus id statuitur, reco-
 lere etiam debeas decretum Alexandri III. re-
 spondentis Episcopo Oxoniensi; sed fortè o-
 misisti, quòd hujus Pontificis verba meæ sen-
 tentiæ suffragantur. Postquam enim prædi-
 ctus Pontifex in ea epistola Episcoporum mo-
 nuit, ne Sacerdotem, de quo fuerat interroga-
 tus, suspendat ab officio, si occultè peccavit,
 addit hæc verba, *Alioquin non esset tutum, cum*
su secretus excessus, ipsum invitum ab officio
coercere: sed tamen pœnitentiam secretam, se-
cundum quod tibi visum fuerit, injungere non
postponas. Unde infero, ergo Ecclesia vetus
 non consuevit ad publicam pœnitentiam co-
 gere, qui occultè deliquerant: non enim est
 dicendum, eam non consuevisse facere, præ-
 fertim cum viguit sanctissima illa disciplina,
 quam semper prædicatis, quod non fit *satis*
tutò, sed cum periculo frangendi sacrum sigil-
lum.

D. R. Nullum fuit tale periculum: nam certè ex pœnitentia publica non poterat argui species commissi peccati, cum idem pœnitentiæ genus imponeretur pro iisdem peccatis. Nec poterat ex ea argui peccatum in genere nempe pœnitentem grave aliquod peccatum commisisse, cum subinde pœnitentia publica ex devotione fieret etiam ab innocentibus, notat Morinus lib. 2. cap. 19. n. 5.

22. D. D. Scio id asserti à Morino, & antepsum à Doctoribus magni nominis, verum hoc verum sit, jam temere Augustinus in libro de symbolo ad Cathecumenos, hos alloquitur dicit, *Illi, quos videtis agere pœnitentia scelerata commiserunt, aut adulteria, aut alia facta immania. Inde agunt pœnitentiam, quia etiam homines probi tidunt inter os dum pectus suum, temere quis diceret, quos videtis in Ecclesia tundere pectus suum scelerata commiserunt aut adulteria, aut alia facta immania. Inde dum orant, tidunt pectora.* Est igitur evidenter falsum, commisisse immiscere se cum Pœnitentibus etiam innocentes. Peragebant quidem aliqui speciem & ex sua devotione publicam pœnitentiam, verum innocentes non erant, sed occultis delictis adstricti. Igitur Pœnitentia id significabat, Pœnitentem graviter deliquisse, quod optimè advertit Concilium Colonien-

in Enchiridio Christianæ institutionis tit. de Confess. §. *Restat ut.* Ubi loquens de Pœnit. publica, quæ olim in Ecclesia imponebatur, sic habet. *Quâ pœnitentiâ, etsi qui deliquit, non proderet speciatim crimen suum, tamen ipsa facta confitebatur, & declarabat Ecclesia, se graviter peccasse.*

Dixi, pœnitentiam publicam fuisse saltem 23. gravis delicti indicium, quod satis est ostensum, ad eam cogi minimè potuisse eum, qui occultè deliquerat: resignati siquidem sacri sigilli reus est etiam, qui nullum in specie peccatum prodit, si manifestet in genere Pœnitentem gravi aliqua culpa fuisse obstrictum, ut omnes docent, nec ut arbitror dissentis. Cæterum, sapissime ex adjunctis circumstantiis species ipsa culpæ indicebatur, aut suspicioni non leve fundamentum præbebatur, quod ipsum per leges sacri sigilli non licet, nec unquam licuit, quidquid in contrarium senserint aliqui ex vestris, quorum est ultima hujus primæ partis Calumnia parum distans ab ea, quam nunc nitor disijcere, ut à fundamento non distet moles superimposita. Quare non pauca dicenda tunc eront, quæ magis ostendent, unquam fuisse in foro interno occultum delictum pœnâ publica vindicatum, vósque ad aliter sentendum inductos ea persuasione, quòd unum & idem fuerit in Ecclesia veteri forum internum,

externumque, vel easdem fuisse, aut esse potest
utriusque fori pœnas, eandem in puniendis oc-
cultis delictis disciplinam.

Quod autem quarto loco objiciebas, et
ipsa octava Calumnia, quam mox disijcere ag-
grediar.

CALUMNIA VIII.

*Pro quibuslibet peccatis lethalibus
publicam Pœnitentiam imposuit Ve-
tus Ecclesia.*

DISPUTATIO VIII.

I. Doct. Discr.

AM verò rejcienda
octava Calumnia
quam contra veterem
Ecclesie disciplinam
adornabas in quarta

argumento, quod in præterita disputatione
proposuisti: quamvis ex iis, quæ in ea rejecta
sunt, satis ea rejecta videantur: si enim falsum
est, ut ibi probavi, fuisse unquam ab Ecclesia
pro occultis delictis, quamvis atrocibus, in-
eluctabiliter impositam publicam Pœnitentiam,
utique falsum est, fuisse eam impositam pro
quibuslibet lethalibus culpis.

Doct.